

Wykaz metod pracy stosowanych
w Przedszkolu Nr 3
w Działdowie
w roku szkolnym 2019/2020

Wykaz metod pracy stosowanych w Przedszkolu Nr 3 w Działdowie w roku szkolnym 2019/2020

Dziecko w wieku przedszkolnym jest bardzo zainteresowane otaczającym je światem i przedmiotów. W okresie tym musi nauczyć się właściwych form działania oraz kontroli nad własnymi procesami psychicznymi, by dobrze funkcjonować w nowym środowisku. Okres przedszkolny, ze względu na charakterystyczne właściwości wieku, określane są czasami wiekiem zabaw, bo to właśnie zabawa jest podstawową formą działalności dziecka. Poznanie świata odbywa się w tym wieku poprzez swobodne, mimowolne uczenie się w różnorodnych nowych sytuacjach życiowych (B. Jugowar, 1982, s.14).

Dla dziecka w tym wieku zabawy są dobrą szkołą społecznego uczenia się, są bogate w treści, zorganizowane i zbiorowe. Dlatego też musimy stwarzać warunki bardziej sprzyjające aktywności dziecka, a także doskonalić potrzeby. Mówiąc o wychowaniu naprzeciw zainteresowaniom dziecka mamy na myśli elastyczną organizację procesu wychowania dydaktycznego, którego cele, treści i metody konkretyzują się dopiero w kontakcie z indywidualnym dzieckiem. Jednym z zasadniczych elementów ułatwiających to zadanie są metody. Najlepszymi metodami są metody aktywizujące, które umożliwiają praktyczne wykorzystanie wiedzy w świetle życia codziennego, rozbudzają wyobraźnię dziecka i kreatywność. Wszystkie metody, jak i techniki służą rozwojowi podstawowych i pożądanых cech osobowości dziecka.

METODA GIMNASTYKI TWÓRCZEJ RUDOLFA LABANA

Metoda Labana jest metodą gimnastyki twórczej, metodą improwizacji ruchowej u której podstaw leży naturalna ruchliwość dziecka to znaczy ruch jest podejmowany zgodnie z inwencją twórczą dziecka, fantazją, pomysłem i doświadczeniem. Metoda ta pozwala na posługiwanie się różnymi formami ruchu i ekspresji, ćwiczeniami muzyczno- ruchowymi, zabawą, tańcem, opowieścią ruchową, scenami dramatycznymi. Zajęcia prowadzone są w luźno ustawionej grupie towarzyszy im muzyka: piosenki które dzieci znają, muzyka poważna lub taneczna. Na zajęciach prowadzonych tą metodą dzieci uczą się wyrażania siebie i swoich odczuć poprzez ruch własnego ciała

Główne tematy zajęć są podzielone na :

- 1. Wyczucie (świadomość) własnego ciała.*
- 2. Wyczucie ciężaru i czasu.*
- 3. Wyczucie przestrzeni.*
- 4. Rozwijanie wyczucia płynności ruchu i ciężaru w przestrzeni.*
- 5. Adaptacja ruchów własnych do ruchów partnera lub grupy.*

METODA CARLA ORFFA

Carl Orff był twórcą nowatorskiej metody wychowania muzycznego dzieci. Celem tej metody jest rozwijanie u dzieci poczucia rytmu. Wzorami metody Orffa są bowiem: wszechstronność, powszechność i atrakcyjność. Według twórcy tej metody muzyka wywodzi się ze słowa. Dlatego dzieci rytmizują słowa, poprzez układanie do nich melodii. Orff zalecał również "instrumentalizowanie" ciała. to znaczy ćwiczący klaszczą, tupią, skaczą do muzyki, a także same tworzą muzykę przy pomocy instrumentów np. kastaniety, bongosy, kołatki, pudełka, grzechotki, talerze - wykorzystywane są instrumenty, którymi łatwo wystukiwać rytm. Również ważną rolę odgrywa ruch przy muzyce nie ma ustalonych reguł poruszania się (umownych gestów, figur). Ruch jest spontaniczny, ma charakter kreatywny. Jest swobodny, zależny od wewnętrznego nastroju dziecka. Na samym początku ruch przy muzyce w koncepcji Orffa ma charakter prosty: chód, bieg, podskoki, czworakowanie. Następnie przybiera charakter improwizowany, by w końcu stać się kreatywną improwizacją dziecka.

Metoda W. Sherborne

Jest to metoda ruchu rozwijającego, wykorzystuje język ciała, a więc ruch, który pozwala na porozumienie się pomimo różnicy języka mówionego, czy poziomu intelektualnego rozmówców. Główne założenia tej metody to rozwijanie świadomości własnego ciała i otoczenia, usprawnienie sfery motorycznej, dzielenie przestrzeni z innymi osobami oraz nawiązywanie bliskiego kontaktu za pomocą zarówno ruchu jak i dotyku. Ponadto zajęcia prowadzone tą metodą stymuluje rozwój emocjonalny, społeczny i poznawczy dziecka. . Dziecko podczas zajęć tą metodą nabywa pewności siebie oraz poczucia bezpieczeństwa, poznaje lepiej własne ciało, będzie potrafiło nawiązać lepszy kontakt z innymi dziećmi, nabędzie świadomości przestrzeni i działania w niej, będzie potrafiło dzielić ją z innymi. Zdobędzie umiejętność podejmowania własnych, świadomych decyzji. System ćwiczeń w tej metodzie wywodzi się z naturalnych potrzeb dziecka.

Podstawowe założenia metod to rozwijanie ruchem trzech aspektów:

- 1. Świadomości własnego ciała i usprawniania ruchowego.*
- 2. Świadomości przestrzeni i działania w niej.*
- 3. Dzielenia przestrzeni z innymi ludźmi i nawiązywania z nimi bliskiego kontaktu.*

BAJKOTERAPIA

Bajkoterapia jest jedną z metod terapii wykorzystywaną do pracy z dziećmi. Polega na wykorzystywaniu bajek i baśni w celach terapeutycznych, edukacyjnych czy relaksacyjnych. Dzięki tej formie zajęć dziecko poznaje kulturę, obyczaje, historię, uczy się rozumieć świat, w którym żyje, a także rozwija wyobraźnię i pogłębia swoje zainteresowania. Efektem w rozwoju i wychowaniu dzieci tą metodą będzie uspokojenie emocji, zredukowanie

problemów emocjonalnych i wspieranie w rozwoju osobistym , pozwolą rozpoznać wewnętrzne problemy dziecka oraz dają sposoby radzenia sobie z nimi, wspierają rozwój osobowości poprzez wyjaśnianie pojęć, odczuć, doznać dotyczących psychiki dziecka, zachęcają do aktywnego pokonywania napotkanych trudności oraz do nawiązywania pozytywnych relacji z innymi oraz światem przyrody.

METODY AKTYWIZUJĄCE

Metody aktywizujące to grupa metod charakteryzująca się tym, że w procesie zdobywania wiedzy i umiejętności oraz kształtowania postaw, dziecko przewyższa swoją aktywnością nauczyciela. Dzięki temu, dzieci zapamiętują 90% tego, co robią. Zadania i działania mogą być tak rozdzielone i poprowadzone by uwzględnić zdolności i predyspozycje dzieci. Dzięki wykorzystaniu tych metod dziecko poszerza swoją wiedzę, pogłębia swoje zainteresowania, rozwija nowe pomysły i nowe idee, komunikuje się z innymi, uczy się dyskutować, spierać na różne tematy. Stymulują myślenie ucząc przez przeżywanie.

- **Burza mózgów** – jest to metoda aktywizująca, która pozwala na zgromadzenie w krótkim czasie dużej ilości pomysłów na rozwiązanie jakiegoś problemu. Plusem tego sposobu jest możliwość modyfikowania cudzych pomysłów lub na zasadzie skojarzenie, podawanie innych. W czasie burzy mózgów pracuje się indywidualnie, ale na rzecz całego zespołu, którego zadaniem jest zgromadzenie jak największej liczby pomysłów czy faktów do danego problemu. Burzę mózgów stosuje się jako rozgrzewkę umysłową, dla ustalenia zakresu wiedzy lub utrwalenia wcześniej już zdobytej, dla znalezienia najlepszego rozwiązania, Zastosowanie podczas pracy z dziećmi burzy mózgów pozwala na włączenie wszystkich dzieci do pracy, sprawdzenia posiadanej wiedzy, szybkiego zgromadzenia wszystkich pomysłów oraz dla stworzenia rozgrywki umysłowej.
- **Drama** - drama jest doskonałym ćwiczeniem językowym , które ćwiczy koncentrację , komunikatywność, elastyczność, rozwija wyobraźnię. Polega ona na wczuwaniu się w różne role, odgrywaniu różnych scenek, na improwizacji . Dzięki , której dziecko będzie potrafiło wczuwać się w role, improwizować angażując ruch, gest, mowę, myśli i uczucia. Zrozumie bardziej siebie i innych na poziomie emocji i odczuć. Rozwinie myślenie, wyobraźnię, komunikatywność, koncentrację i spontaniczność oraz pamięć.
- **Metoda projektów** - pozwala dzieciom na samodzielne rozwijanie zainteresowań, kierowanie własnym uczeniem się podczas gdy nauczyciel pełni funkcję wspomagającą, kierującą i organizującą. W pracy metodą projektów najbardziej wartościowe dla dzieci jest uczenie poprzez działanie, bezpośrednie doświadczanie.

- Zajęcia terenowe- wycieczki, obserwacja przyrody. Podczas zajęć wykorzystywane są zmysły np.: słuchu, węchu, smaku, wzroku, dotyku.
- Metoda problemowa czyli zachęcanie dzieci do samodzielnych rozważań na dany problem, stawiania pytań i udzielania odpowiedzi. Podczas tych zajęć dzieci mają prawo popełniać błędy i również je naprawiać. W metodzie tej wyróżniamy następującą kolejność:
 - nazwanie problemu;
 - wnikliwy opis i analiza problemu;
 - ustalenie ewentualnych rozwiązań problemu
 - ocena poszczególnych rozwiązań i wybór najlepszego i odpowiedniego wariantu;
 - użycie wybranego rozwiązania w praktyce.
- Metoda projektów - wyraźnie definiuje zadania, które ma do realizacji dziecko i nauczyciel. Dominuje tu samodzielność wychowanka (wybór tematu), a rola nauczyciela ogranicza się do wspierania jego wysiłków. Na poziomie edukacji przedszkolnej dzieci potrzebują dużego wsparcia merytorycznego, dlatego rola nauczyciela jest bardzo ważna, aby projekt się udał. W metodzie tej wykorzystuje się pomysły, ciekawość poznawczą i spontaniczność dzieci.

METODA OPOWIEŚCI RUCHOWEJ J. G. THULINA

Twórcą tej metody jest szwedzki pedagog Józef Gotfryd Thulin. Metoda ta polega na ilustrowaniu ruchem słów historyjki opowiadanej przez nauczycielkę. Tekst opowieści tworzy zamkniętą fabułę, a obrazy, które powstają w wyobraźni dziecka, powinny zachęcać do wykonania określonych ruchów. Zakłada się, że każde wykonane zadanie jest poprawne. Nauczycielka nie stosuje pokazu, aby uniknąć naśladowania jej ruchów. Dzieci nie powinny bowiem naśladować jej, lecz wypowiedane przez nią słowa. W czasie opowiadania przez nauczyciela dziecko koncentruje uwagę, myśli, czuje, przeżywa i wypowiada to ruchem na swój własny sposób. Metoda opowieści ruchowej jest doskonałą metodą do pracy w przedszkolu, ponieważ uczy dzieci koncentracji na opowiadaniu, rozumienia jego przekazu, a przede wszystkim pobudza wyobraźnię dziecka i zachęca do kreatywności podczas wyrażania ruchem treści opowiadania czytanego lub mówionego przez nauczyciela.

KINEZJOLOGIA EDUKACYJNA – CZYLI GIMNASTYKA MÓZGU

WG. PAULA DENNISONA

Dr Paul Dennison jest twórcą kinezjologii edukacyjnej. Jest to prosta i skuteczna metoda wspomagająca naturalny rozwój. Podstawowym jej zadaniem jest integracja myśli i działań, czyli idealna współpraca umysłu i ciała. Ta uniwersalna metoda pozwala: Pokonywać stresy i napięcia. Komunikować się z innymi ludźmi. Przewycięzać trudności związane z dysleksją, dysgrafią i dysortografią. Dennison opiera się na prostych ćwiczeniach ruchowych, które przyczyniają się do zwiększenia umiejętności uczenia się całym mózgiem i ciałem. Dennison proponuje zestawy ćwiczeń wspierających naturalny proces uczenia się. Prowadzi to w efekcie do poprawy zapamiętywania, czytania, pisania, twórczego myślenia, rysowania, sprawności ruchowej oraz ogólnego podwyższenia umiejętności szkolnych. „Gimnastyka mózgu” pozwala zaktywizować dotychczas nieznane i pomijane sfery intelektu, co sprzyja rozwojowi ukrytych talentów dziecka.

DZIECIĘCA MATEMATYKA metodą E. Gruszczyk – Kolczyńskiej

W edukacji matematycznej przedszkolaków najważniejsze są osobiste doświadczenia dziecka. Dziecięca matematyka to koncepcja wspomagania rozwoju umysłowego dzieci wraz z edukacją matematyczną. Istotą wspomagania rozwoju jest mądrze organizowany proces uczenia się dzieci. Stanowią one budulec, z którego dziecko tworzy pojęcia i umiejętności. Celem tej metody jest wspomaganie rozwoju umysłowego dzieci i dobre przygotowanie ich do podjęcia nauki w szkole. Program edukacji matematycznej wg E. Gruszczyk- Kolczyńskiej obejmuje 12 sfer tematycznych które, należy realizować w podanej kolejności ponieważ uwzględnia ona nie tylko stopniowane trudności, ale także prawidłowości rozwoju dziecka: orientacja przestrzenna, rytmy, kształtowanie umiejętności liczenia, a także dodawania i odejmowania, wspomaganie rozwoju operacyjnego rozumowania; rozwijanie umiejętności mierzenia długości, klasyfikacja, układanie i rozwiązywanie zadań arytmetycznych, zapoznanie dzieci z wagą i sensem ważenia, mierzenie płynów, intuicja geometryczna, kształtowanie gier przez dzieci, zapisywanie czynności matematycznych.

METODA DOBREGO STARTU Magdy Bogdanowicz

Metoda Dobrego Startu (MDS) Marty Bogdanowicz należy do metod wspomagania rozwoju psychomotorycznego, edukacji i terapii, angażujących uczenie się wielozmysłowe: wzrokowo – słuchowo – dotykowo – kinestetyczno – ruchowe oraz funkcje językowe i wykonawcze. Jej celem jest kształtowanie mowy, przygotowanie dzieci do nauki czytania i pisania, uczenie rysowania, poznawanie liter i cyfr. Zajęcia z dzieckiem przedszkolnym, prowadzone Metodą Dobrego Startu odbywają się w formie zespołowej. Ćwiczenia prowadzą do większej harmonii rozwoju psychoruchowego: wyższego poziomu rozwoju i współdziałania funkcji intelektualnych (mowy, myślenia) i instrumentalnych (sposstrzeżeniowo –ruchowych). Prezentowane tu podejście metodyczne: uczenia się polisensorycznego, w działaniu i w zabawie sprzyja rozwojowi każdego dziecka.

Jednym zdaniem Metoda Dobrego Startu pozwala dobrze bawić się w przedszkolu i dobrze wystartować w szkole.

ZABAWY BADAWCZE

Zakładają rozwijanie aktywności poznawczej dziecka poprzez własne doświadczenia, zainteresowania oraz do czerpania radości w odkrywaniu nowego. „Pozwólmy dziecku doświadczać, eksperymentować, dowiadywać się i porównywać, szukać i drażnić w głębinach wiedzy, wyruszać w podróże odkrywcze - czasami trudne, ale jakże bogate i fascynujące”C. Freinet.

Dzieci podczas zabaw badawczych muszą :

- aktywnie uczestniczą w zabawach badawczych (oglądają, poszukują, obserwują, porównują , badają i eksperymentują);
- poszerzają zasób wiadomości dotyczących świata przyrody, techniki;
- dokonują analizy postawionego problemu; podejmuje próby formułowania wniosków;
- poszerzają zainteresowania dzieci w oparciu o ich własne doświadczenia, eksperymenty i zabawy o charakterze badawczym;
- kształtują postawy aktywnego zainteresowania otaczającym światem ;
- dostrzega i formułuje zależności pomiędzy przyczynami, a skutkami zdarzeń ;
- rozwijają uczucia intelektualne (ciekawość, zainteresowania, przyjemność i zadowolenie z odniesienia sukcesu po dokonaniu odkrycia);przestrzega ustalonych zasad zachowania i bezpieczeństwa w zabawie;
- rozwijają umiejętności współdziałania w grupie podczas rozwiązywania problemów badawczych.

METODA PEDAGOGIKI ZABAWY (KLANZA)

Założeniami pedagogiki zabawy są: harmonijny i wszechstronny rozwój dziecka. Pedagogika ta włącza do nauczania zabawy rozluźniające, ruchowe, muzyczne, twórcze - taniec, śpiew, plastyka ciała, drama umożliwia nawiązanie kontaktu z innymi uczestnikami, współpracę, samoświadomość oraz niczym nie skrepowaną aktywność - ekspresję twórczą .Głównym atrybutem wykorzystywanym w pracy opisywaną metodą jest duża, kolorowa chusta, która przyciąga uwagę dzieci, ożywia je i daje im wiele radości, uśmiechu. Pomaga dzieciom zapomnieć o strachu i poznać lepiej innych uczestników zabawy. Jest ona wspaniałym środkiem do rozbudzenia dziecięcej wyobraźni, kiedy staje się balonem, wiatrem, łodzią, siecią rybacką oraz tym wszystkim, o czym tylko można pomarzyć.

GIMNASTYKA RYTMICZNA ALFREDA I MARIII KNISSÓW

Metoda Alfreda i Marii Kniessów – powstała w latach siedemdziesiątych w mieście Hanower w Niemczech. Jest to rodzaj gimnastyki rytmicznej, twórczej, utanecznionej, polegającej na nieustannym poszukiwaniu nowych form i rodzajów ruchu - poprzez eksperymentowanie środkami ruchowymi, słownymi i wzrokowymi. W metodzie tej na pierwszym miejscu stawia się naturalny, zrytmizowany i ekspresyjny ruch. Metoda ta pozwala na rozwijanie poczucia rytmu, wrażliwości muzycznej, ekspresji twórczej, kształtowanie i doskonalenie koordynacji wzrokowo – słuchowo – ruchowej, orientacji w schemacie własnego ciała; harmonijne rozwijanie prawej i lewej strony ciała, stwarzanie sytuacji do poznania przez dziecko swoich możliwości ruchowych. Gimnastykę rytmiczną Kniessów cechuje duża aktywność ćwiczących. Głównymi elementami omawianej metody są: • ruch, • muzyka, • rytm, • przybory. Wyżej wymienione elementy ze sobą współdziałają i wzajemnie się przenikają.

Edukacja przez ruch Doroty Dziamskiej

Edukacja przez ruch to system form i metod kształcenia oraz terapii, który wykorzystuje naturalny, spontaniczny ruch dziecka dzięki, który uaktywnia zmysły, dzięki którym dziecko poznaje otaczający świat. Metoda ta ma na celu wspieranie prawidłowego rozwój dziecka zapewniając wszechstronną zintegrowaną stymulację. Dotyczy wszechstronnego wspomagania rozwoju dzieci, usprawniania poszczególnych funkcji organizmu dziecka w celu jak najlepszego przygotowania go do podjęcia nauki w szkole. Wspiera rozwój pamięci długotrwałej. Usprawnia i koryguje zaburzone funkcje dziecka, wspomaga rozwój jego zdolności i zainteresowań. Zapewnia każdemu dziecku osiągnięcie sukcesu, poczucie akceptacji i przynależności do wspólnoty.

METODA MALOWANIA DZIESIĘCIOMA PALCAMI

Malowanie dziesięcioma palcami ma wiele wspólnego z naturalną skłonnością do paćkania się w substancjach o konsystencji błota. Metoda ta daje dziecku możliwość twórczej ekspresji słownej, ruchowej, plastycznej. Jest także bezpiecznym sposobem „otwarcia się”. Prace dzieci są odzwierciedleniem ich myśli, pragnień, przeżyć. Zasadniczą cechą wyróżniającą Metodę dziecioma palcami od innych metod ekspresji twórczej jest to, że daje ona dziecku duże możliwości wypowiedzenia się przy minimalnych wymaganiach dotyczących umiejętności i sprawności technicznych. Jest jedną z najskuteczniejszych metod wyzwiania swobodnej ekspresji twórczej. Jest zarazem techniką projekcyjną – ułatwia rzutowanie na zewnątrz napięć uczuciowych i popędowych

Zalety tej metody, to:

- pomoc w pokonywaniu lęków,
- uwalnianie się od zahamowań,
- wzmacnianie wiary we własne siły,

- pobudzanie ekspresji fantastycznej,
- wartości diagnostyczne.

Metoda wymaga tylko farb o sześciu kolorach oraz papieru

„ ODIMIENNA METODA NAUKI CZYTANIA WEDŁUG IRENY MAJCHRZAK”

Odmienna metoda nauki czytania należy do innowacyjnych projektów edukacyjnych, zatwierdzonych przez MEN. Pozwala na wczesne kształcenie umiejętności czytania zarówno w aspekcie technicznym, jak i semantycznym. Kształcenie sztuki czytania z pełnym rozumieniem tekstu rozpoczyna się już z dziećmi trzyletnimi. Nauczyciel prowadząc zabawy i gry prowokuje dziecko do odkrywania na drodze samodzielnego rozumowania logiki alfabetycznego szyfru. Początkiem jest imię dziecka, które staje się słowem otwierającym świat pisma.

Etap pierwszy – inicjacja.

Inicjacja jest magicznym gestem symbolizacji. Dzięki temu przeżyciu dziecko wie, że może być wyrażone za pomocą liter – może być „napisane” i „przeczytane”. W akcie inicjacji otrzymuje ogromny ładunek wzruszeń i wiedzy.

Etap drugi – ściana pełna liter

Na ścianie zostaje umieszczony alfabet, wszystkie litery – duże, małe, drukowane, pisane. Jest to wizualny system dydaktyczny – „Ściana pełna liter”. W jego skład wchodzi alfabet i wizytówki dzieci, które są nieocenioną pomocą przy przekazywaniu i przyswajaniu sobie zasad polskiej pisowni.

Etap trzeci – nazywanie świata

„Nazywanie świata” należy rozumieć jako akt nadawania przedmiotom z otoczenia ich symbolicznych pisemnych reprezentacji. Światem jest najpierw sala przedszkolna i wszystko, co się tam znajduje. Potem rozszerza się zakres i światem jest dom, rośliny, zwierzęta, itd. „Nazywanie świata” polega na dopasowaniu nazw do otaczających dziecko przedmiotów. To gra, w której dziecko za pomocą wyrazów ćwiczy ciągle na nowo rozpoznawanie kształtów i brzmienia liter alfabetu w różnych kombinacjach.

Etap czwarty – sesje czytania

Dominującą formą tego etapu są gry czytelnicze. Mogą przybierać formy zabaw polegających na:

- dopasowywaniu wyrazów (później zdań) do odpowiadających im ilustracji;
- inscenizacji np. „Oto lala, która siedzi u lekarza”;
- wykonywaniu poleceń nauczyciela napisanych na kartce;
- odczytywaniu zagadek i udzielaniu odpowiedzi w formie słownej lub plastycznej;
- układaniu zdań w historyjki, opowiadani